

Profesii juridice - Letonia

Versiunea lingvistică pe care o consultați acum este în lucru la traducătorii noștri.

Pagina este deja disponibilă în următoarele limbi: [lv](#).

Această secțiune vă oferă o imagine de ansamblu asupra profesiilor juridice din Letonia.

Procurorii

Organizare

 Parchetul (Prokuratūra) este o **autoritate judiciară** unificată, centralizată, organizată pe baza unui sistem cu trei niveluri. Parchetul este condus de către **Procurorul General (ģenerālprokurors)**. Misiunea acestuia este de **a reacționa la încălcarea legii și de a se asigura că acțiunile în instanță care au la bază încălcările respective sunt soluționate** în conformitate cu legea. Parchetul cuprinde următoarele niveluri instituționale:

1. Parchetul General (*ģenerālprokuratūra*);
2. parchetele regionale (*tiesu apgabalu prokuratūras*);
3. parchetele districtuale sau municipale (*rajona vai republikas pilsētu prokuratūras*);
4. parchetele specializate (*specializētas prokuratūras*).

Dacă este cazul, Procurorul General poate înființa un parchet sectorial specializat cu același statut ca și parchetul districtual sau regional. În prezent, în Letonia există **cinci parchete specializate**:

- un parchet specializat pentru criminalitatea organizată și alte domenii (*Organizētās noziedzības un citu nozaru specializētā prokuratūra*);
- un parchet specializat pentru mai multe domenii (*Specializētā vairāku nozaru prokuratūra*);
- Parchetul pentru transportul rutier din Riga (*Rīgas autotransporta prokuratūra*);
- un parchet pentru investigarea infracțiunilor financiare și economice (*Finanšu un ekonomisko noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*); și
- un parchet pentru investigarea infracțiunilor legate de circulația ilegală a narcoticelor (*Narkotiku nelegālas aprītes noziegumu izmeklēšanas prokuratūra*).

Parchetul General poate să supravezeze, de asemenea, activitatea unor organisme publice care, deși nu acționează ca procurori, contribuie la îndeplinirea anumitor sarcini în cadrul procedurii penale, care intră în competențele lor. Astfel de organisme sunt înființate, reorganizate și dizolvate de către Procurorul General. În funcție de fondurile alocate de la bugetul de stat, Procurorul General stabilește, de asemenea, organizarea și personalul acestora. Până în prezent, a fost înființat un singur astfel de organism, și anume [☞ Serviciul pentru combaterea spălării de bani](#) (*Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienests*).

Parchetele fac parte din sistemul judiciar. Aceasta înseamnă că parchetele își desfășoară activitatea independent de ramurile legislativă și executivă. *Saeima* (Parlamentul Letoniei), Cabinetul de Miniștri și Președintele pot însărcina un parchet cu verificarea faptelor referitoare la încălcări și pot primi explicații din partea Parchetului General. Totuși, acestea nu pot să intervină în activitatea parchetului în cauză, chiar dacă acesta investighează încălcări de importanță națională majoră.

Procurorii pot ataca legislația adoptată de Cabinet sau de organele administrative ale statului dacă acestea încalcă legea. Procurorul general și procurorii șefi ai departamentelor Parchetului General pot participa la reuniunile Cabinetului și pot să își exprime opinia cu privire la aspectele abordate.

Rol și atribuții

Articolul 2 din [☞ Legea privind Parchetul](#) stabilește atribuțiile Parchetului în timpul anchetelor prealabile procesului.

Parchetul:

1. supraveghează activitatea organelor de anchetă și operațiunile de anchetă ale altor organe;
2. organizează, conduce și realizează anchetele prealabile proceselor și transmite instrucțiuni organelor de anchetă privind desfășurarea anchetelor penale;
3. inițiază și efectuează urmărirea penală;
4. protejează drepturile și interesele legitime ale persoanelor și ale statului;
5. depune cereri sau plângeri în instanță în cazurile prevăzute de lege.

În conformitate cu articolul 36 alineatul (1) din [☞ http://www.likumi.lv/doc.php?id=107820](http://www.likumi.lv/doc.php?id=107820) [☞ Legea privind procedura penală](#), un procuror public supraveghează și efectuează anchete, urmărește în justiție, susține acuzațiile în numele statului și îndeplinește alte funcții în cadrul procedurilor penale.

Procurorul supraveghetor

Procurorul supraveghetor supraveghează anchetele în cauze penale specifice și poate:

1. să revoce deciziile luate de ofițerul care conduce procedura sau de membrii grupului de anchetă;
2. să solicite șefului ierarhic al unui anchetator să înlocuiască ofițerul care conduce procedura sau să efectueze modificări în echipa de anchetă în cazul nerespectării instrucțiunilor sau al unei încălcări procedurale care periclitează desfășurarea procedurii;
3. să examineze plângerile împotriva acțiunilor sau deciziilor unui ofițer care conduce procedura sau ale unui membru al echipei de anchetă, ale șefului ierarhic al anchetatorului sau ale unei persoane care îndeplinește sarcini procedurale;
4. să ia decizii de inițiere a procedurii penale și de transferare a anchetei la o altă autoritate de anchetare;
5. să îndeplinească sarcini procedurale, cu informarea prealabilă a ofițerului care conduce procedura.

Ofițerul care conduce procedura

Procurorul supraveghetor (sau un alt procuror, la cererea procurorului șef) poate deveni ofițerul care conduce procedura (*procesa virzītājs*). Aceasta implică preluarea conducerii procedurii penale și luarea deciziei de începere sau neîncepere a urmăririi penale. În situații excepționale, procurorul general, Departamentul de drept penal al Parchetului General sau procurorul șef al unei instanțe regionale pot desemna un procuror ca ofițer care conduce procedura în etapa de anchetă.

Ca ofițer care conduce procedura, procurorul poate:

1. să ajungă la un consens cu învinuitul în ceea ce privește recunoașterea vinovăției;
2. să ia decizia de a înainta o cauză penală instanței;
3. să înainteze o cauză pentru a fi urmărită penal în cadrul unei proceduri speciale;
4. să încheie procedura penală din motive constrângătoare legitime.

Ofițerul care conduce procedura poate adopta orice decizie procedurală și poate îndeplini orice acțiune procedurală sau poate transfera aceste atribuții unui membru al echipei de anchetă sau unei persoane care îndeplinește alte sarcini legate de procedură.

Procurorul șef

În conformitate cu procedura prevăzută de lege, un procuror șef verifică dacă procurorul își îndeplinește atribuțiile și ia decizii privind plângerile sau contestațiile introduse împotriva deciziilor sau acțiunilor procurorului supraveghetor și ale procurorului /ofițerului care conduce procedura. Acesta poate, de exemplu, să dea curs propunerii procurorului supraveghetor de a înlocui superiorul ierarhic al unui anchetator sau autoritatea de anchetă, sau să ia o decizie privind temeiul sau legalitatea retragerii unei învinuiri.

Procurorul șef poate:

1. să revoce deciziile unui anchetator, ale unui membru al echipei de anchetă sau ale unui procuror debutant;
2. să numească sau să înlocuiască procurorul supraveghetor sau procurorul/ofițerul care conduce procedura dacă atribuțiile de supraveghere sau instrumentare a unui cauze nu sunt realizate pe deplin, sau își poate asuma răspunderea pentru aceste atribuții;
3. să instituie o echipă de anchetă dacă volumul de muncă periclitează finalizarea procedurii penale într-un termen rezonabil;
4. să solicite numirea unui alt superior ierarhic pentru anchetator sau să transfere ancheta penală unei alte autorități de anchetă.

Un procuror poate să fie inclus într-o **echipă de anchetă** prin decizia procurorului șef; ofițerul care conduce procedura poate solicita procurorului să îndeplinească una sau mai multe atribuții procedurale.

Judecătorii

Organizare

Temeiul constituțional al puterilor corpului judecătoresc este reprezentat de articolele 82-86 din [Constituție](#), care prevăd că judecarea cauzelor are loc numai în instanțe. Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Atribuțiile corpului judecătoresc sunt reglementate prin [Legea privind puterea judecătorească](#). Conform legislației și reglementărilor letone, judecătorii sunt funcționari ai statului.

Autoritățile de stat, organizațiile sociale și politice și alte persoane juridice și fizice au obligația de a respecta independența instanțelor și imunitatea judecătorilor. Nimeni nu are dreptul să solicite declarații sau explicații de la judecători în ceea ce privește instrumentarea unei anumite cauze sau să intervină în administrarea justiției, din niciun motiv. Un judecător se bucură de imunitate în ceea ce privește îndeplinirea obligațiilor corespunzătoare administrării justiției. Funcția de judecător este incompatibilă cu afilierea la un partid politic sau la orice altă organizație politică.

Rol și atribuții

Rolul unui judecător este de administra justiția în materie civilă, administrativă și penală, conform legii.

În **cauzele civile**, judecătorul judecă și soluționează litigiile legate de protejarea drepturilor civile, a drepturilor familiale, a drepturilor referitoare la muncă și a altor drepturi și interese legitime ale persoanelor fizice și juridice.

În **cauzele penale**, judecătorul analizează acuzațiile aduse împotriva persoanelor și stabilește validitatea acuzațiilor respective. Acesta poate achita persoanele care sunt nevinovate sau poate să constate că o persoană se face vinovată de săvârșirea unei infracțiuni și să îi impună acesteia o pedeapsă.

În **cauzele administrative**, judecătorul exercită controlul jurisdicțional cu privire la legalitatea activităților executivului (acte administrative emise sau acțiuni efective) și examinează litigiile izvorâte din relațiile de drept public. De asemenea, acesta confirmă obligațiile sau drepturile de drept public ale persoanelor fizice. În ceea ce privește cazurile de încălcare a normelor administrative, judecătorii audiază și soluționează cauze privind încălcări ale normelor administrative săvârșite de persoane.

Obligațiile profesionale ale judecătorilor includ toate obligațiile judecătorilor și ale instanțelor în conformitate cu dreptul procedural.

Baze de date juridice

Sistemul judiciar are un portal internet, [Portalul instanțelor naționale](#), care este disponibil în prezent numai în limba letonă. Acesta conține informații privind sistemul judiciar al Letoniei, o listă a instanțelor și a judecătorilor din Letonia, statistici judiciare, o prezentare pe scurt a procedurilor aplicabile diferitelor tipuri de acțiuni judiciare, cu descrierea principalelor lor caracteristici și diferențe și informații privind modul în care se introduce o acțiune înaintea autorităților judiciare. Portalul oferă acces la o selecție de hotărâri judecătorești relevante, la calendarul ședințelor de judecată și la alte informații.

Introducând numărul de referință al cauzei sau al citației în secțiunea de servicii electronice (*epakalpojumi*) a portalului, puteți obține informații privind evoluția urmăririi penale, instanța și nivelul instanței în care este judecată cauza, datele la care sunt programate următoarele ședințe de judecată, hotărârile luate și plângerile depuse într-o anumită cauză, precum și rezultatul procedurilor.

Rapoartele judiciare se publică, de asemenea, pe site-ul internet al https://www.ta.gov.lv/EN/news_1540 **Oficiului Judiciar.**

Informațiile privind **aspecte actuale de politică referitoare la sistemul judiciar** se publică, de asemenea, pe site-ul internet al [Ministerului Justiției](#).

Informații în format electronic privind Curtea Supremă și activitățile sale sunt disponibile pe site-ul internet al <http://www.at.gov.lv/en/?lang=1> **Curții Supreme.**

Toate aceste portaluri sunt disponibile, de asemenea, în limba engleză.

Organizarea profesiei juridice: avocați

Avocații

Avocații sunt considerați a fi membri ai sistemului judiciar; aceștia sunt juriști independenți care:

- intervin în cauze în cadrul oricărei instanțe și în etapa de anchetă prealabilă procesului în cazul în care sunt desemnați în acest sens de părțile unui litigiu, inculpați sau de alte persoane interesate (clienții lor), în numele acestora și, în anumite situații prevăzute prin <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59283> **lege**, în numele președintelui unei instanțe, al șefului unui organ de anchetă prealabilă procesului sau al Consiliului leton al avocaților autorizați (*Latvijas zvērīnātu advokātu padome*);
- oferă consultanță juridică;
- elaborează documente juridice;
- oferă alte forme de asistență juridică.

În Letonia, următoarele persoane pot îndeplini atribuțiile unui avocat, sub rezerva anumitor condiții:

1. avocații autorizați (*zvērīnāti advokāti*);
2. asistenții avocaților autorizați (*zvērīnātu advokātu palīgi*);
3. cetățenii statelor membre ale Uniunii Europene titulari ai unor calificări care le permit să practice avocatura în orice stat membru al Uniunii Europene;
4. avocații străini, alții decât avocații din statele membre UE, care pot profesa în Letonia în conformitate cu acordurile internaționale privind asistența juridică care sunt obligatorii pentru Letonia.

Toți avocații autorizați care profesază în Letonia sunt membri independenți ai profesiei juridice, care s-au reunit pentru a forma Baroul leton (*Latvijas Zvērinātu advokātu kolēģija*), un organism profesional național independent. Organele Baroului leton sunt: **Adunarea generală a avocaților autorizați, Consiliul avocaților autorizați din Letonia, Comisia de Audit și Comisia de Disciplină.**

Baze de date juridice

Informații privind **activitățile Baroului leton** și ale **Consiliului avocaților autorizați din Letonia**, legile și reglementările referitoare la avocați și instanțele în care își desfășoară activitatea (inclusiv date de contact), precum și informații referitoare la alte aspecte privind **profesia juridică în Letonia** sunt disponibile pe site-ul internet al [Consiliului avocaților certificați din Letonia](#).

Notarii

Organizare

Chestiunile notariale sunt încredințate notarilor autorizați (*zvērīnāti notāri*), sub supravegherea instanțelor și în conformitate cu procedurile prevăzute de [lege](#). Notarii autorizați din Letonia sunt considerați membri ai sistemului judiciar care îndeplinesc atribuții stabilite prin lege referitoare la exercitarea autorității publice.

În conformitate cu <http://www.likumi.lv/doc.php?id=59982> **Legea privind notarii**, notarii autorizați:

- redactează acte notariale;
- întocmesc certificate notariale;
- primesc în custodie bani, titluri de valoare și documente;

- acceptă un obiect acoperit de obligația de custodie;
- se ocupă de probleme succesoriale;
- elaborează planuri de împărțire a bunurilor în cazurile prevăzute de lege;
- soluționează cauze de divorț (cu condiția ca ambii soți să-și fi exprimat acordul în scris și să nu existe litigii nesoluționate);
- realizează acțiuni prevăzute în alte legi.

Toți notarii autorizați sunt membri ai profesiei juridice. Cu toate acestea, în exercitarea profesiei lor, notarii autorizați au un statut echivalent celui al funcționarilor de stat. Aceștia sunt membri ai sistemului judiciar, își exercită activitatea în instanțele regionale și își îndeplinesc responsabilitățile prevăzute în lege. Notarii autorizați sunt independenți din punct de vedere financiar în ceea ce privește desfășurarea activităților profesionale, iar tarifele acestora sunt stabilite de Cabinetul de Miniștri.

Toți notarii autorizați din Letonia s-au reunit pentru a alcătui împreună **Asociația notarilor autorizați din Letonia** (*Latvijas Zvērinātu notāru kolēģija*), organ profesional independent național pentru toți notarii autorizați. **Consiliul notarilor autorizați din Letonia** (*Latvijas Zvērinātu notāru padome*) este o instituție reprezentativă și de supraveghere a notarilor autorizați și reprezintă instituția administrativă și executivă a Asociației Notarilor Autorizați din Letonia. Aceasta îndeplinește atribuțiile prevăzute la articolul 230 din Legea privind notarii.

Baze de date juridice

Informații privind activitățile și numărul notarilor certificați, locația cabinetelor acestora și alte aspecte legate de sistemul notarial din Letonia sunt disponibile pe site-ul oficial al <http://latvijanotars.lv/> notarilor din Letonia.

Alte profesii juridice

Executorii judecătorești autorizați

Executorii judecătorești autorizați (*Zvērināti tiesu izpildītāji*) sunt considerați membri ai sistemului judiciar. Aceștia sunt repartizați pe lângă instanțele regionale, execută hotărâri judecătorești și ale altor instituții și îndeplinesc alte activități stabilite prin lege.

Executorii judecătorești autorizați sunt membri ai profesiei juridice, însă, atunci când îndeplinesc funcția de executor judecătoresc autorizat, aceștia au un statut echivalent celui al funcționarilor publici. Anumiți executori judecătorești își desfășoară activitatea independent și răspund numai în fața legii. Cererile și ordinele emise de executorii judecătorești autorizați pentru executarea hotărârilor judecătorești și a altor hotărâri au caracter executoriu în Letonia.

Executori judecătorești autorizați își îndeplinesc responsabilitățile pe raza teritorială a instanțelor regionale la care aceștia au fost repartizați. Numărul executorilor judecătorești autorizați, posturile, competența materială și competența teritorială a acestora sunt stabilite de Cabinetul de Miniștri.

Atunci când își îndeplinesc atribuțiile, executorii judecătorești autorizați aplică dispozițiile <http://www.likumi.lv/doc.php?id=50500> [Legii privind procedura civilă](#) și ale altor legi și regulamente și respectă metodologia aprobată de Consiliul executorilor judecătorești autorizați din Letonia (*Latvijas Zvērinātu tiesu izpildītāju padome*, organul care reprezintă și supraveghează executorii judecătorești autorizați din Letonia), precum și recomandările izvorâte din jurisprudență.

Baze de date juridice

Informațiile privind locațiile birourilor executorilor judecătorești autorizați, legile și regulamentele care reglementează profesia acestora și activitățile Consiliului executorilor judecătorești autorizați din Letonia pot fi consultate pe [site-ul internet al Consiliului executorilor judecătorești autorizați din Letonia](#). În prezent, portalul este disponibil numai în limba letonă.

Organizații care oferă servicii juridice pro bono

Nu există nicio listă cu astfel de organizații în Letonia.

Linkuri

[Parchetul](#), [Serviciul de combatere a spălării banilor](#), [Portalul instanțelor naționale](#), [Administrarea instanțelor](#), [Consiliul avocaților autorizați din Letonia](#), [Notarii din Letonia](#), [Consiliul executorilor judecătorești autorizați din Letonia](#), [Ministerul Justiției din Republica Letonia](#)

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să

nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.

Ultima actualizare: 07/01/2016